

**Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie za 2024rok.**

Celem Programu jest wypracowanie sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy. Adresowany jest do wszystkich mieszkańców Miasta i Gminy Skalbmierz, przede wszystkim ofiar przemocy w rodzinie, jej sprawców i świadków.

W realizacji Programu uczestniczą specjaliści zaangażowani w pracy w obszarze przeciwdziałania przemocy, instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy .

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwięzionych w przemoc; zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych; profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą; prowadzenie programów terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy; dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem; propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie; motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Obecnie w Gminie Skalbmierz obowiązuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Skalbmierz na lata 2024 – 2030 przyjęty Uchwałą Nr VIII/41/2024 Rady Miejskiej w Skalbmierzu z dnia 17 października 2024r.

Zgodnie z art.6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej w brzmieniu od 22 czerwca 2023r. nadanym ustawą z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023r. poz.535) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doświadczających przemocy domowej.

Adresatami Gminnego Programu są:

1. Ofiary i sprawcy przemocy;
2. Rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci;
3. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy;
4. Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą (pedagodzy, psychologodzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy Sądu, policjanci, wychowawcy, nauczyciele, terapeuci, socjoterapeuci, kuratorzy społeczni, pracownicy służby zdrowia, duchowni);
5. Przedstawiciele władz lokalnych (radni, sołtysi);
6. Społeczeństwo.

CELE PROGRAMU

Cel główny programu

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zapewnienie ochrony i wsparcia dla osób dotkniętych problemem.

Cele szczegółowe

1. Edukacja społeczeństwa na temat przemocy domowej, promowanie równości płci i zdrowych wzorców relacji oraz budowanie kultury szacunku i bezpieczeństwa w rodzinach i społeczności lokalnej .
2. Zapewnienie kompleksowej pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej dla osób dotkniętych przemocą.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.
4. Wzmacnianie współpracy między instytucjami, organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną w celu skuteczniejszego reagowania na przypadki przemocy domowej.
5. Zwiększenie świadomości o istniejących usługach wsparcia dla ofiar przemocy poprzez kampanie informacyjne i edukacyjne.
6. Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Skalbmierz.

1. Funkcjonowanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Skalbmierzu.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji łącząca swoje zasoby na zasadzie systemowej współpracy, w celu niesienia pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałaniu zjawisku przemocy na terenie miasta i gminy Skalbmierz.

Ważnym elementem pracy Zespołu jest interwencja kryzysowa skierowana zarówno do ofiar przemocy domowej jak i sprawców, oraz świadczenie pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej osobom uwięzionym w przemoc domową oraz w problemy współistniejące. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej.

Zespół Interdyscyplinarny został powołany Zarządzeniem Nr Or.0050.571.2023 Burmistrza Miasta i Gminy Skalbmierz z dnia 21 września 2023r. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skalbmierzu.

Skład Zespołu:

1. Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skalbmierzu,
2. Pracownik socjalny Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skalbmierzu,
3. Przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Skalbmierzu,
4. Psycholog
5. Kierownik Rewiru Dzielnicowych Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Kazimierzy Wielkiej,
6. Dyrektor Placówek Oświatowych w Skalbmierzu,

7. Pielęgniarka Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej SKALBMED w Skalbmierzu,
8. Pielęgniarka Przychodni im. św. Rity w Skalbmierzu,
9. Kurator specjalista Sądu Rejonowego w Busku-Zdroju z siedzibą w Kazimierzy Wielkiej.

Celem głównym Zespołu Interdyscyplinarnego jest efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy poprzez:

1. diagnozowanie problemu przemocy na poziomie lokalnym,
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4. opracowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
8. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno - edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domowa lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
9. składanie na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domowa wykroczenia, o którym mowa w art.66 c ustawy z dnia 20 maja 1971- kodeks wykroczeń,
10. przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust.3 ustawy oppd, oraz dokumentacji o której mowa art. 9c ust.5a ustawy oppd.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy diagnostyczno-pomocowe w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy, w szczególności:

- dokonanie na podstawie procedury Niebieskiej Karty oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- realizacja procedury Niebieskiej Karty,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej;
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań;
- zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury pod jej nieobecność;
- realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie

zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art.66 c ustawy z dnia 20 maja 1971r. – kodeks wykroczeń;

- monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
- zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;
- uznaniu braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
- wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
- informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. Prace w ramach grup diagnostyczno-pomocowych są prowadzone w zależności od potrzeb zgłaszanych przez Zespół lub wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w pierwszą środę nieparzystego miesiąca o godz.12.00.

Podczas spotkań Zespołu omawiano sprawy związane ze zjawiskiem przemocy domowej. Członkowie Zespołu analizują nowe i toczące się przypadki. Wymieniają informację, ustalają dalsze działania. W trakcie posiedzeń aktualizują swoją wiedzę o tym co „w terenie” się dzieje oraz na jakie trudności napotykają członkowie gdp w trakcie realizacji procedury. W 2024 roku zwołano 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

2. Działania podejmowane w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie to intencjonalne, jednorazowe albo powtarzające się działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a także wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących; w szczególności narażające osoby z rodziny na niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną. To działania powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, wywołuje cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Działania podejmowane w obszarze przeciwdziałania przemocy mają bardzo szeroki zakres. Obejmują działania profilaktyczne, interwencyjne i administracyjne. Zarówno interwencja jak i administracja jest realizowana zgodnie z przepisami prawa. Znaczące są działania profilaktyczne, które polegają na edukacji środowiska lokalnego oraz wspieraniu rodziny w wypełnianiu jej najważniejszych funkcji zanim pojawią się problemy zagrożenia przemocą domową.

4. Realizacja procedury „Niebieskiej Karty” przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny działający na terenie Miasta i Gminy Skalmierz.

W 2024 roku wszystkie zadania wynikające z realizacji procedury „Niebieskiej Karty” były realizowane na bieżąco. W każdym przypadku wymagającym bezpośredniej interwencji- pracownicy socjalni pracowali w środowisku.

Priorytetem podejmowanych w ramach procedury działań jest ochrona, wsparcie i zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy. w tym celu opracowywany jest indywidualny plan pomocy.

W okresie sprawozdawczym do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 6 formularzy „Niebieskiej Karty” - A sporządzonych przez Komendę Powiatową Policji w Kazimierzy Wielkiej . Odkondu się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 14 posiedzeń grupy diagnostyczno-pomocowej , z których sporządzono listy obecności oraz protokoły.

Po wnikliwej analizie sytuacji i stwierdzeniu, iż w rodzinie nie dochodzi do przemocy, zostało zakończonych 5 procedury „Niebieskiej Karty” .

W wyniku pracy zespołu interdyscyplinarnego skierowano sprawę 1 rodziny do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skalbmierzu o podjęcie działań oraz skierowano sprawę 1 rodziny do Sądu Rejonowego w Kazimierzy Wielkiej Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację małoletnich dzieci i podjęcie stosownych działań. Przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skalbmierzu został uruchomiony punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i doświadczających przemocy w rodzinie oraz współuzależnionych. Osoby te mogły skorzystać z wizyty i rozmowy z psychologiem. W 2024 roku z tej formy pomocy skorzystały 3 osoby z problemem alkoholowym, 3 osoby członków rodzin z problemem alkoholowym, 8 osób wymagających wsparcia psychologicznego.

5. Wnioski.

✓ Wszystkie rodziny, które w 2024 roku zgłosiły problem przemocy - otrzymały wsparcie i kompleksową pomoc.

✓ W każdym przypadku przemocy w rodzinie, w którym wystąpiło zagrożenie zdrowia lub życia- pracownik socjalny pracował w środowisku zachowując zasady ostrożności. Również w sytuacji, kiedy przemoc dotyczyła osób zależnych tj. dzieci, osób starszych, psychicznie chorych, czy niepełnosprawnych- pracownik socjalny był w bezpośrednim kontakcie z rodziną.

✓ Należy planować działania na rzecz rodzin objętych procedurą, w szczególności koncertując się na wsparciu i zapewnieniu bezpieczeństwa małoletnim, seniorom oraz osobom, które ze względu na stan zdrowia są zależne od pomocy drugiego człowieka.

✓ Obowiązkiem przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę „Niebieskiej Karty”, zgodnie z art.9d ust.3, jest współdziałanie z innymi podmiotami w oparciu o zasadę współpracy. Zadania w 2024 roku były realizowane przede wszystkim przez pracowników socjalnych i przedstawicieli Policji.

✓Efektywność realizowanych zadań wymaga pełnego zaangażowania wszystkich przedstawicieli podmiotów. Występuje potrzeba współpracy z sądem w zakresie wyroków i postanowień wobec sprawców przemocy- udział w programie korekcyjno- edukacyjnym powinien wynikać z postanowienia sądu.

Analizując środowiska mieszkańców miasta i gminy Skalbmierz, w których występuje problem przemocy w rodzinie należy uwzględnić informację, że nie są to wyłącznie rodziny korzystające z pomocy społecznej. Sprawcami przemocy domowej są osoby z różnych środowisk i grup zawodowych. W tych przypadkach pracownik socjalny nie posiada wcześniej wiedzy na temat sytuacji w jakiej znajduje się rodzina. Zatem interwencja w obszarze przemocy musi opierać się na współpracy wielu podmiotów, a przede wszystkim: jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, policji, oświaty, służby zdrowia i Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2024 r. przeprowadzone zostało szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych;

Wszystkie działania podmiotów wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzone są w ramach obowiązków służbowych.